

Lahden kaupunki, Kaupunginvaltuusto, 05.10.2026

Ylimääräinen asia: Valtuustoaloite: Esteettömyystiedot näkyviin julkisiin tiloihin
Lahdessa

4217/00.01.01.03/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

toimitilajohtaja Jouni Arola, p. 050 5594227

Päätös

Esittelijä

kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen
todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi
selvitetyksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 05.10.2026

§ 270

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus tekee kaupunginvaltuustolle seuraavan ehdotuksen:

"Kaupunginvaltuusto merkitsee aloitteen ja siitä annetun lausunnon tiedokseen todeten, että aloitteessa tarkoitettu asia on tullut tässä yhteydessä riittävästi selvitettyksi."

Perusteluosa

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja 17 muuta valtuutettua 29.9.2025:

"Valtuutetun aloiteoikeutta käyttäen esitämme, että esteettömyystiedot tulisivat näkyviin julkisiin tiloihin Lahdessa. Esteettömyys on edellytys sille, että kaikki kaupunkilaiset voivat yhdenvertaisesti käyttää palveluita ja osallistua yhteisön toimintaan. Tällä hetkellä Lahden julkisten tilojen esteettömyystiedot ovat puutteellisia tai niitä ei ole saatavilla.

Me, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä, esitämme että:

1. Lahti laatisi selkeän velvoitteen, että kaikista kaupungin julkisista tiloista on oltava helposti löydettävissä esteettömyystiedot.

2. Esteettömyystiedoista tulisi käydä ilmi vähintään:

- esteettömät sisäänkäynnit (kynnykset, oviaukkojen leveys, automaattiovet, oven avausnapin sijainti rampista katsottuna)
- kynnyksettömät kulkureitit ja opasteet
- hissien sijainnit
- esteettömien wc-tilojen tarkat sijainnit ja käytettävyys
- esteettömät pysäköintipaikat ja etäisyys sisäänkäynnille
- tapahtumista tiedotettava induktiosilmukan mahdollisuudesta tai tulkista kuulovammaisille

3. Tiedot tulisi julkaista kaupungin verkkosivuilla selkeässä ja saavutettavassa muodossa sekä kyseisen tilan sisäänkäynnillä.

Lisäksi ehdotamme, että Lahti pyrkisi siihen, että sen julkiset tilat olisivat EU:n vammaiskorttikohteita, mikä vahvistaisi kaupungin asemaa esteettömyyden ja saavutettavuuden edelläkävijänä Suomessa.

Esteettömyys ja palveluiden saavutettavuus on meidän kaikkien lahtelaisten etu, sillä kuka tahansa meistä voi kuulua tähän ryhmään vauvan vaunujensa tai apuvälineensä kanssa. Nämä seikat parantaisivat kaikkien meidän arkeamme - eikä olisi keneltäkään pois.

Lähteet:

Invalidiliitto. n.d. Saapumisohjeet ja esteettömyystiedot Invalidiliiton esteettömään toimitukseen. Viitattu 25.9.2025. Saatavissa:

<https://www.invalidiliitto.fi/saapumisohjeet-ja-esteettomyystiedot-invalidiliiton-esteettomaan-toimitukseen>

Invalidiliitto. n.d. Saavutettavuus. Viitattu 25.9.2025. Saatavissa:

<https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys/tietoa-esteettomyydesta-ja-saavutettavuudesta/saavutettavuus>

Vammaiskortti. n.d. Palveluntarjoajalle. Viitattu 25.9.2025. Saatavissa:

<https://vammaiskortti.fi/palveluntarjoajalle-2/>

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Lahdessa rakennetun ympäristön esteettömyyden vähimmäisvaatimukset määritellään rakentamislainsäädännön, valtioneuvoston asetuksessa rakennuksen esteettömyydestä sekä Lahden kaupungin rakennusjärjestyksessä. Näissä määritellään ne vähimmäisvaatimukset, joiden mukaan ympäristö ja rakennukset täytyy suunnitella, rakentaa tai korjata, jotta ne ovat esteettömiä.

Lahden Tilakeskus vastaa hallinnoimiensa kaupungin omistamien toimitilojen esteettömyydestä uudisrakentamis- tai peruskorjaushankkeessa kulloinkin

rakentamisluvassa edellytettyjen olevien määräykset ja ohjeiden mukaisesti. Vuokratilojen osalta tästä vastaa vuokranantaja. Rakennusvalvonta valvoo viranomaisena näiden toteutumista. Tiloissa tapahtuvan toiminnan saavutettavuudesta ja esteettömyydestä vastaa tilojen käyttäjä.

Ympäristö tai yksittäinen rakennus on esteetön silloin, kun se on käyttäjille toimiva, turvallinen ja miellyttävä, ja kun rakennuksen kaikkiin tiloihin on helppo päästä. Saavutettavuus ja esteettömyys merkitsee ympäristön, kohteen, tuotteiden, viestinnän tai palvelun helppoa lähestyttävyyttä kaikille, myös liikkumis- ja toimimisesteisille henkilöille. Jotta voidaan puhua esimerkiksi esteettömästä liikkumisesta tai saavutettavista palveluista, kaikkien osatekijöiden pitää olla esteettömiä. Saavutettavuus tarkoittaa sitä, että ympäristöt, palvelut, tuotteet ja viestintä ovat mahdollisimman helppokäyttöisiä ja ymmärrettäviä kaikille ihmisille, mukaan lukien vammaiset ja toimintarajoitteiset henkilöt, ikäihmiset ja erilaiset kulttuuritaustaiset ihmiset, edistään yhdenvertaisuutta aineettomassa ympäristössä (verkkosivut, sovellukset ym) ja fyysisessä ympäristössä (rakennukset, liikenne). Yhteistä molemmille esteettömyys ja saavutettavuus termeille on se, että niin fyysisen ympäristön (rakennuksen, ulkoalueen ym.) kuin aineettoman ympäristön (palvelut, viestintä ja verkkosivujen ym) tiedot ovat ajan tasalla ja löydettävissä.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Lahti laatisi selkeän velvoitteen, että kaikista kaupungin julkisista tiloista on oltava helposti löydettävissä esteettömyystiedot.

- Nykyään talonrakennushankkeissa toteutetaan esteettömyyteen liittyvät toimenpiteet ja vaatimukset kulloinkin rakentamisluvassa edellytettyjen määräysten ja ohjeiden mukaisesti.
- Tähän liittyvä dokumentointi on esitetty hankkeiden suunnitelmissa, mutta nämä dokumentteja ei ole normaalisti toimitettu tiloihin eikä niitä ole toimitettu systemaattisesti kohteisiin tilakäyttäjille.

Tulevia hankkeita varten Lahden Tilakeskus laatii tähän liittyvän ohjeistuksen tiloihin liittyvistä esteettömyysdokumenteista. Nämä dokumentit tallennetaan kiinteistöjen huoltokirjajärjestelmään sekä toimitetaan tilojen käyttäjille esille toimitettavaksi.

- Olemassa olevien kohteiden esteettömyystiedot päivitetään ja laitetaan esille ohjeistuksen mukaisesti tulevien rakentamislupaa edellyttävien korjaushankkeiden yhteydessä. Järjestelmälliseen kaikkien kohteiden läpikäyntiin ja esteettömyystietojen päivittämiseen Tilakeskuksella ei ole resursseja.

Lisäksi aloitteessa esitetään, että tiedot tulisi julkaista kaupungin verkkosivuilla selkeässä ja saavutettavassa muodossa sekä kyseisen tilan sisäänkäynnillä.

- Nykyiseen maailmantilanteeseen liittyvien suositusten mukaan rakennusten tietoja eikä pohjapiirustuksia julkaista julkisilla verkkosivuilla. Tältä osin opastusta sisäänkäynneillä tulee parantaa mahdollisuuksien mukaan.

Lahti voi pyrkiä pitkällä tähtäimellä siihen, että sen julkiset tilat olisivat valtuustoaloitteessa toivottuja EU:n vammaiskorttikohteita,

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Kh: kv

Kv: -